

En af metoderne til at mindske den miljømæssige belastning af bekæmpelsesmidler er at lede forbruget over på midler, der er mindre farlige for sundheden eller mindre skadelige for miljøet. Jeg fremsatte allerede i maj 1986 forslag til ændring af kemikalieloven med det hovedsigte at skærpe kravene til godkendelse af bekæmpelsesmidler. Forslaget (L 36) blev genfremsat den 8. oktober 1986 og førstebehandlet den 30. oktober 1986. Efter dette lovforslag kan der ikke længere meddeles godkendelse til særlig farlige eller skadelige midler eller til midler, hvortil der findes væsentlig mindre farlige eller skadelige alternativer. Forslaget skal endvidere sikre, at de bekæmpelsesmidler, der er klassificeret af Giftnævnet, bliver godkendt efter samme regler som nye midler. Denne revurdering forudsættes gennemført indenfor en 5-årig periode.

I tilslutning til lovforslaget er Miljøstyrelsen ved at udarbejde kriterier for, hvilke egenskaber der skal betragtes som særlig farlige eller skadelige i sundheds- eller miljømæssig henseende. Jeg vil gerne fremhæve, at kriterierne skal udtrykke en skærpet holdning overfor midler med særlig betænkelige egenskaber. Jeg forventer, at forbruget af specielt disse midler i løbet af de næste 5-8 år vil være væsentligt reduceret. Den nærmere udformning af kriterierne sker efter drøftelse i Bekæmpelsesmiddelrådet.

For så vidt angår de sundhedsmæssige aspekter kan det generelt fastslås, at de egenskaber, der vurderes, omfatter akut, subakut eller kronisk giftighed, herunder risiko for skader på vitale organer som lever, nyrer, nervesystemet m.v., risiko for langtidsvirkninger som kræft, fosterskader og skader på arveanlæggene.

De miljømæssigt skadelige egenskaber, der vurderes med henblik på kriteriefastsættelsen, omfatter giftighed over for ikke-skadelige arter, ophobning i levende organismer, bestandighed i jord samt risiko for nedvaskning til grundvandet.

Herudover agter Miljøstyrelsen at ændre praksis, således at der fremover ikke kan godkendes bredspektrede bekæmpelsesmidler til ikke-erhvervsmæssig anvendelse.

b. Yderligere forslag til mulige lovinitiativer

Med henblik på en yderligere nedsættelse af forbruget kan følgende midler bringes i anvendelse:

1. Differentiering og udbygning af den eksisterende gebyrordning.

Med henblik på at understøtte de intentioner, der ligger i kemikalielovforslaget om at styre forbruget over mod mindre farlige og skadelige midler, kan man foretage en omlægning og udbygning af den allerede eksisterende gebyrordning, således at gebyret i princippet gradueres i forhold til midlernes farlighed.

En sådan ordning kan umiddelbart gennemføres under hensyn til midlernes akutte giftighed, da det eksisterende klassificeringssystem er bygget op omkring denne egenskab. En graduering af gebyret ud fra kendskab til midlernes langtidsvirkninger og miljømæssige virkninger vil derimod ikke umiddelbart kunne gennemføres, da dette forudsætter, at de allerede eksisterende midler er gennemgået med henblik på en form for klassificering af disse egenskaber.

2. Forbud mod plansprøjtning (ikke-behovsbetinget sprøjtning).

Der er ingen tvivl om, at forbruget af bekæmpelsesmidler vil kunne nedsættes, hvis der alene sprøjtes efter behov og ikke efter en fast sprøjteplan. Dette forudsætter øget uddannelse og fremfor alt en effektiv rådgivningsindsats fra konsulenternes side. Et forbud mod plansprøjtning vil dog under alle omstændigheder være vanskeligt at kontrollere, og det vil kræve en betydelig administration til kontrol af ordningen.

3. Godkendelse af konkrete sprøjtninger.

For at sikre, at anvendelsen af bekæmpelsesmidler sker, når der er konstateret et konkret behov, kunne man overveje at indføre den ordning, at avlerne skulle indhente tilladelse, forinden sprøjtningen kunne udføres. Administrationen af en sådan ordning synes dog uoverskuelig alene på baggrund af antallet af sprøjtninger, der foretages. Samtidig vil et krav om forhåndsgodkendelse indebære en forsinket indsats, hvis følge let kan blive, at der senere må bruges forholdsvis større mængder af bekæmpelsesmidler.